

LYSEFJORDEN 365

Årsrapport 2023

Lysefjorden Utvikling AS

LYSEFJORDEN365.com

Kommunehuset | Fossanveien 380, 4110 Forsand | +47 95 79 72 66 | post@visitlysefjorden.no | org.nr. 988 467 774

INNHold

1:	Driften av selskapet	3
1.1:	Ressurser	3
1.2:	Personalet	3
1.3:	Styret	4
1.4:	Eiere	4
2:	Status på egne prosjekt	5
2.1:	Flørli	5
2.1.1:	Bruksendring	5
2.1.2:	Nye brønner	5
2.1.3:	Flørlitrappa	5
2.1.4:	Masterplan	6
2.1.5:	Produksjon av filmer	6
2.1.6:	Vedlikehold	6
2.1.7:	Hjertestarter	6
2.2:	Kraftturisme	6
2.3:	Kjerag	6
2.3.1:	Avklaring parkeringsforhold på Øygardstølen	6
2.4:	Transport Lysefjorden	7
2.5:	Lysefjorden Rundt	7
2.6:	Nettverkssamlinger og kurs	8
2.7:	Lysefjordruta	8
3:	Oppsummering av driften i 2023	9
3.1:	Besøk i Lysefjorden	9
3.2:	Preikestolen	9
3.3:	Kjerag	10
3.4:	Flørli	10
3.5:	Lysebotn Turistkontor	10
3.6:	Preikestolen Turistkontor	10
3.7:	Turistferja på Lysefjorden	10
3.8:	Digital informasjon	11
4:	Involvering i andre prosjekt	12
4.1:	Sustainability lab	12
4.2:	Uis rekruttering	12
4.3:	Helårsturisme	13
4.4:	Regionalplan for Preikestolen og Lysefjord området	13
4.5:	Tv produksjoner	13
4.6:	Presentasjoner og foredrag	13
5:	Visjon og strategi	14

1 Driften av selskapet

1.1 Ressurser

Faste årlige indeksregulerte driftstilskudd:

Rogaland fylkeskommune (791 824)
Sandnes kommune (603 294)
Strand kommune (388 371)
Stavanger kommune 301 648)
Stiftelsen Preikestolen (279 024)
Sirdal kommune (60 329)
Gjesdal kommune (60 329)
Hjelmeland kommune (30 165)
Suldal kommune (30 165)

Sum driftstilskudd: 2 545 149

Årlig tilskudd til vedlikehold i Flørli (10 årig avtale som løper til 2028):

Stavanger kommune vedlikehold i Flørli (400 000)

Omsøkte tilskudd til prosjekter i 2023:

Prosjektmidler KMD-Nasjonale Turiststier (405 000)
Rogaland Fylkeskommune/heiaplanmidler (250 000)
Sandnes Kommune-Digitale skjermer (180 000)
Stavanger kommune-bruksendring Flørli (1 500 000)
Sparebankstiftelsen uttak Flørlitrappa (1 000 000)
Sparebankstiftelsen uttak Lysefjorden Rundt (800 000)
Innovasjon Norge-resertifisering av bærekraftig reisemål (200 000)
Tilskudd tekniske og industrielle kulturminner, Flørli kraftstasjon (200 000) Brukes i 2024

Sum prosjekt tilskudd: 4 535 000

1.2 Personalet

Helge Kjellevoid, daglig leder
Johannes C. Apon, reiselivsutvikler
Henrik Lilleheim, drift og vertskap ved parkeringen på Øygardstølen.
LU har en avtale med Stiftelsen Preikestolen som innebærer utleie av daglig leder funksjon i størrelsesorden 40-60%

1.3 Styret

Styret har med virkning fra 12. juni 2020 vært som følger:

- 1: Tom Kalsås, styreleder
- 2: Arne Bergsvåg
- 3: Preben Falck
- 4: Rune Askeland
- 5: Nina Othilie Høiland
- 6: Irene Heng Lauvsnes
- 7: Gunhild Vevik

Personlige varamedlemmer:

- 1: Synnøve Byberg Vadla
- 2: Leif Magne Kleppa
- 3: Hans Olav Sandvoll
- 4: Ingvild Sørensen
- 5: Bjarte Sveinsvoll Dagestad
- 6: Bjørn Arild Veland
- 7: Liv Jorunn Tjelmeland

Styret har hatt 7 styremøter og har behandlet 55 saker.

1.4 Eiere

Eierstruktur i prosent:

Rogaland fylkeskommune (29,70)
Sandnes kommune (22,63),
Strand kommune (14,57)
Stavanger kommune (11,32)
Stiftelsen Preikestolen (10,47)
Sirdal kommune (2,26)
Gjesdal kommune (2,26)
Reisemål Ryfylke (2,26)
Hjelmeland kommune (1,13)
Suldal kommune (1,13)
Stavanger Turistforening (1,13)
Ryfylke Friluftsråd (1,13)

2 Status på egne prosjekt

2.1 Flørli

2.1.1 Bruksendring

Bruksendringen i Flørli har tatt flere år og har kostet rundt 3 millioner kroner. Mye ble ferdig i 2022 men etter ferdigbefaringen kom det en del punkter til som måtte løses. Vi fikk ferdigattest i juni 2023. Stavanger kommune ga også et tilskudd på 1,5 mill til arbeidet.

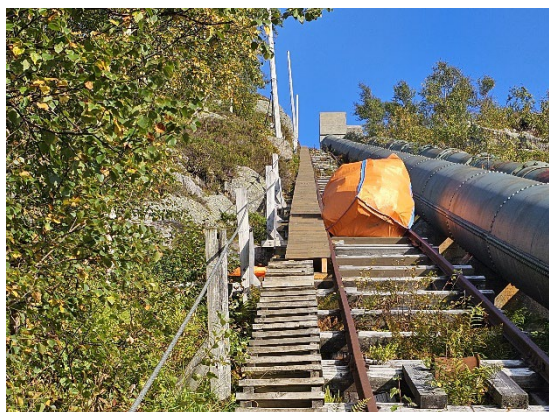
2.1.2 Nye brønner

Vannverket i Flørli har slitt med for lite vann. Det er to brønner og kun den ene leverer vann men i for liten mengde. Dette har ført til at vi har måtte bruke reserveløsning med ellevann. Dette vannet er en større utfordring når det gjelder renhet og det har vært utfordringer med å få godkjenning hos mattilsynet. Det er vanskelig å finne vann i Flørli og det er dyrt. I 2023 har vi endelig boret to nye brønner og funnet mer vann. Vi mener nå at Flørli har nok brønnvann inntil videre men en framtidig økning i aktivitet kan måtte føre til et større behov. I 2023 har vi investert 1,5 mill totalt for å få på plass de to nye brønnene.

Arbeid i Flørli krever mye utstyr og egen transport

2.1.3 Flørli trappa

Fra arbeidet i Flørli trappa

Arbeidet med renovering og sikring av Flørli trappa startet høsten 2022 og har pågått til November 2023. Arbeidet er i denne omgang ferdig og det er investert 2 mill.

Øvre del fra trapphuset er ferdig renoveret og sikret. Den lille runden (familierunden) er tilrettelagt og en har skoget langs trappa. Dette for å bedre utsikten og hindre fuktighet inn til trappen.

2.1.4 Masterplan

Arbeidet med masterplan for Flørli har vært jobbet med i noen år og endelige vedtak var ment å komme før sommeren 2023 med igangsetting av regulering og finansiering høsten 2023. Masterplanen er positivt vedtatt i Rogaland Fylkeskommune, Sandnes kommune og Strand kommune. Stavanger kommune har så langt ikke behandlet planen og det videre arbeidet er derfor utsatt.

2.1.5 Produksjon av filmer

Som en forlengelse av prosjektet med å etablere digitale skjermer i Lysefjorden fikk vi i år støtte fra Nasjonale Turiststier til å produsere innhold til disse. Vi har laget filmer i ulike format og fra hele fjorden. I tillegg til bruk på infoskjermer vil vi også bruke de i sosiale medier og på nettsiden.

2.1.6 Vedlikehold

Foruten løpende vedlikehold har vi i 2023 lagt nytt midlertidig tak på lagerskuret ved skolehuset. Taket var i ferd med å kollapse og i påvente av hva vi skal gjøre med bygget så har vi sikret det.

Videre fortsetter muren og fasaden på Kraftsstasjonen å forvitre. Vi har fått noe midler til nødreperasjon på nedløpene og vi har startet arbeidet med å se hva som kan gjøres.

Fasaden på kraftstasjonen forvitrer litt hver vinter

2.1.7 Hjertestarter

Det ble etablert hjertestarter i Flørli høsten 23 lokalisert ved toalettene i kraftstasjonen.

2.2 Kraftturisme

Vestland og Rogaland Fylkeskommune startet et prosjekt for å utrede hva en kan gjøre for å tilrettelegge opplevelser knyttet til kraftproduksjon og natur. Etter en pilotfase startet hovedprosjektet i 2023 og det er samarbeid mellom en rekke aktører på vestlandet. Det har vært gjennomført en studietur til Ruhr- området i Tyskland og til Rjukan. Det har og vært ny dialog med NVE om en envetuell oppføring på deres liste over verneverdige kraftanlegg. De har ikke konkludert enda på dette.

2.3 Kjerag

2.3.1 Avklaring parkeringsforhold

I 2023 ble det inngått en avtale på Øygardstølen i tvisten om parkeringsdriften. Dette er en sak som har pågått siden 2013 og det har vært et viktig sak å få avklart.

Avtalen innebærer at Lysefjorden Utvikling AS overtar parkeringsanlegget og får en egen festeavtale på dette. Selve prosessen med deling og oppgjør vil fortsette ut i 2024.

Nyrenovert toalettbygg ble ferdigstilt og tatt i bruk i juni.

2.4 Transport Lysefjorden

I samarbeid med Kolumbus har vi de 3 siste årene arbeidet med et nytt samband for Lysefjorden.

Høsten 2022 ble det sendt ut et anbud men dette ble avlyst våren 2023 på grunn av økonomi. Høsten 2023 ble nytt anbud tatt opp politisk og her gikk man bort fra tidligere vedtak om å se på hele trafikkbildet til kun å fokusere på lokaltrafikken. Transporten på Lysefjorden er den største flaskehalsen vi har med tanke på utvikling av reisemålet.

Hva som nå skjer med transporten på Lysefjorden er uavklart ved utgangen av 2023.

2.5 Lysefjorden Rundt

I 2022 åpnet vi ny sti fra Høllesliheia til Preikestolen Parkering. I 2023 har vi gjort tiltak på strekningen Preikestolen til Songesand. Her er det arbeidet med grunneieravtaler, nye trasevalg og tilrettelegging med flere nye broer. Det er og utarbeidet en skiltplan og skiltene er produsert og skal settes opp i løpet av vinteren.

Vi har også gjort ytterligere tiltak på strekningen fra Høllesliheia til Preikestolen parkering da trafikken har vært stor og slitasjen merkbar. Slitasjen oppstår langs våte partier der folk begynner å gå i bredden. Dette vil vi utbedre slik at turgåerne kan holde seg på en sti.

Vi har hatt geolog for å vurdere noen partier fra Preikestolen mot Hengjane og vi har hatt en utredning av hengebro. Beslutning om bruk av disse områdene er ikke tatt men det er god dialog med grunneierne i området.

Prosjektet består av inntill 10 etapper som skal utvikles over en 5 års periode. Stavanger Turistforening er samarbeidspartner i projektet.

Høsten 2022 fikk vi en gave fra Sparebankstiftelsen SR-Bank på 2 mill. til dette arbeidet.

Det har også vært gjennomført en befaring i Daladalen med tanke på en mulig sykkeltrase fra Lysebotn til Songesand. Her deltok blant annet Sandnes kommune, fylkeskommunen og grunneiere. Befaringen vil bli fulgt opp i 2024 med mål om å etablere et forprosjekt for å utrede trasevalg, standard, grunneieravklaringer og kostnadsestimer for en eventuell sykkeltrase gjennom Daladalen.

Ny bro ved Bratteli

2.6 Nettverkssamlinger og kurs

I 2023 er det gjennomførte to samlinger, en i mai og en i November på Verkshotellet på Jørpeland. Samlingene har hatt god deltakelse og det har mellom samlingene vært gjennomført flere møter med aktører og potensielle aktører som har prosjekter og prosjektideer.

Høsten 2023 er det gjennomført en kursserie med god deltakelse fra næringen. Kursserien er et samarbeid mellom Lysefjorden Utvikling og Reisemål Ryfylke og har hatt følgende tema:

- Kurs 1: Ansvarlig markedsføring
- Kurs 2: Ansvarlig ferdsel
- Kurs 3: Reiselivet og klimaendringer
- Kurs 4: Stolthet i reiselivet – sysselsetting og rekruttering

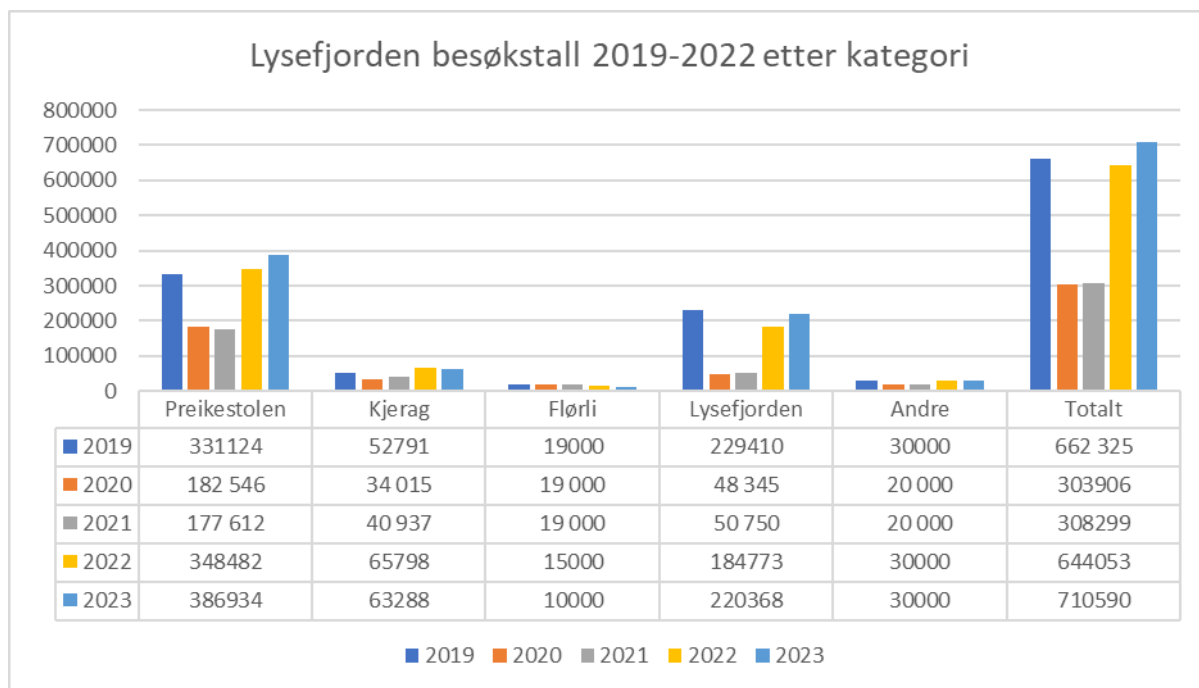
2.7 Lysefjordruta

Sykkelløypa rundt fjorden ble ferdigstilt vinteren 2023 og det jobbes nå for å se på hvordan man kan kommersialisere denne. Det er dialog med flere aktører og det ble gjennomført et seminar med disse i November.

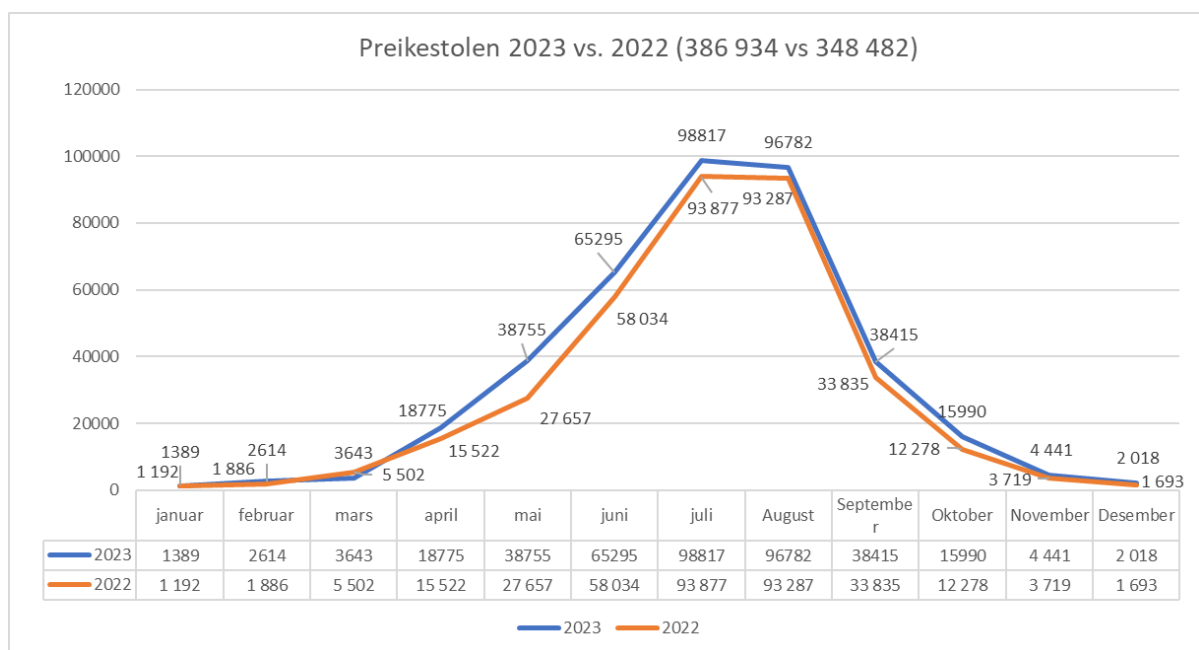

3 Oppsummering av driften i 2023

3.1 Besøk i Lysefjorden

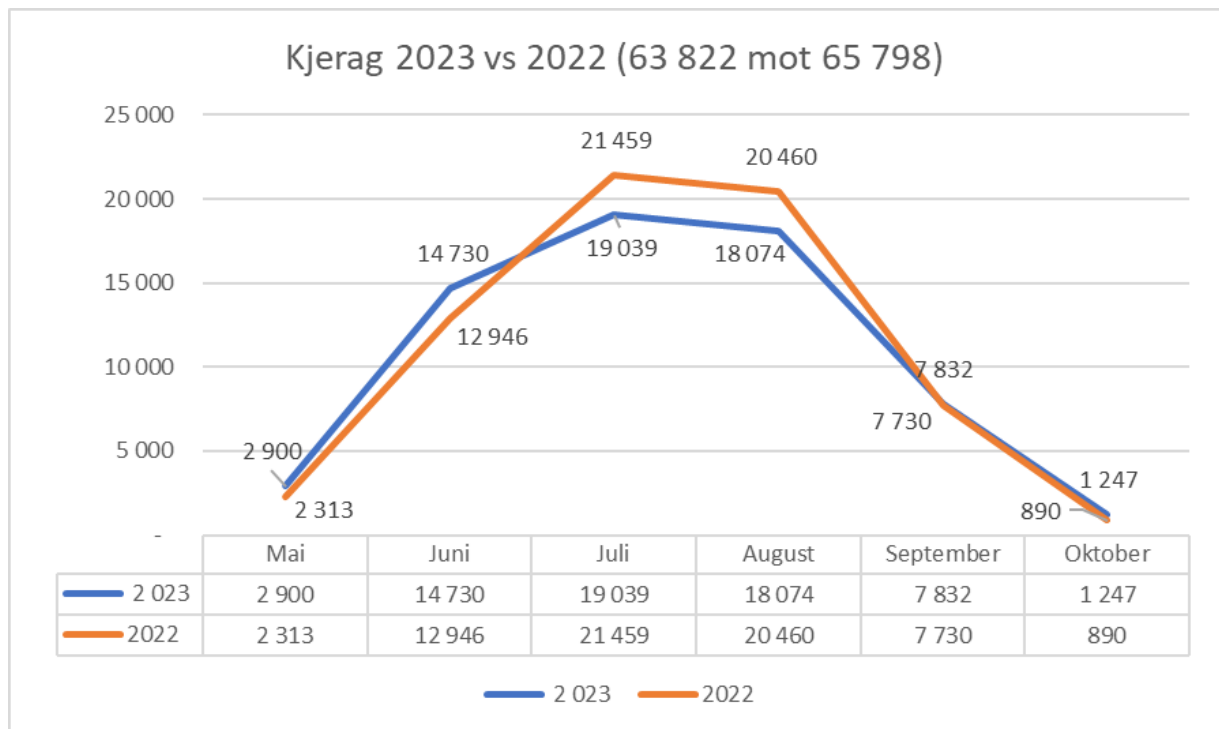

3.2 Preikestolen

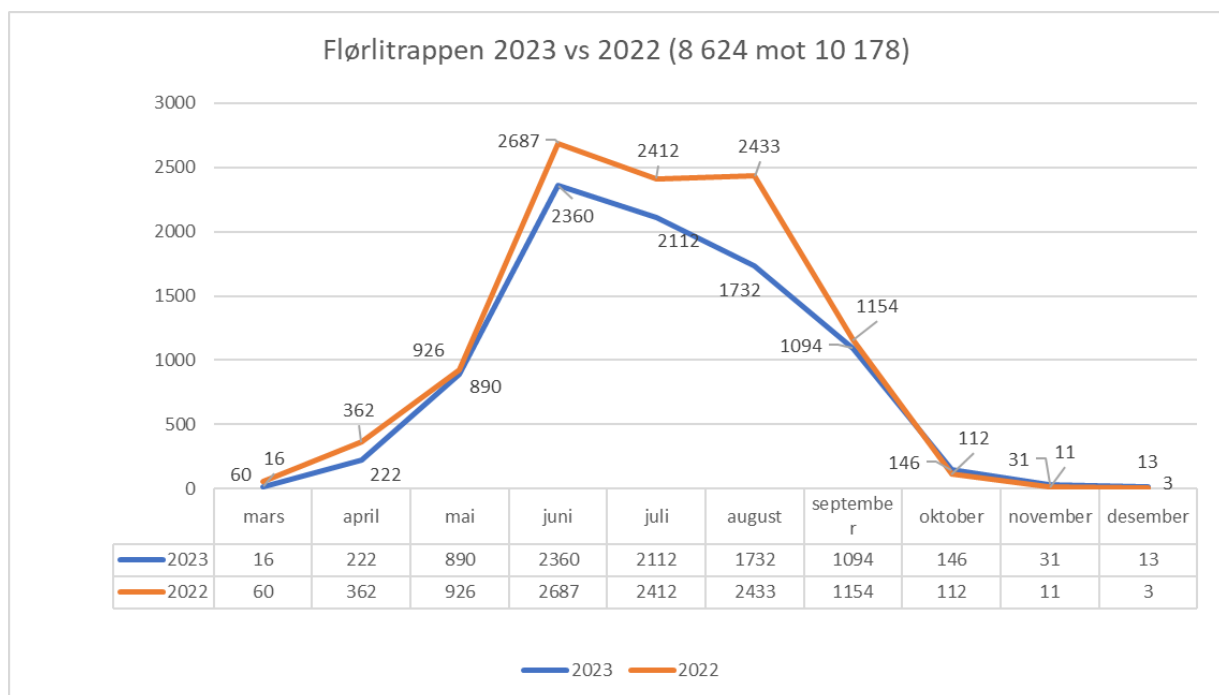

3.3 Kjerag

3.4 Flørli

3.5 Lysebotn Turistkontor

I 2023 har Lysefjorden Utvikling samarbeidet med Lysebotn Landhandel om drift av turistkontor i Lysebotn. LU leier kaihuset av Lyse. Erfaringene så langt tilsier at vi i 2024 kommer til å ha et eget lokale til turistkontoret. Landhandelen utvidet aktiviteten og vi mener det vil være ryddig å skille aktiviteten. Turistkontoret vil fortsatt være i same bygg.

Kontoret har hatt åpent fra 21. mai til og 29. august, 7 dager i uka, fra kl 11 til 18.

På turistkontoret og Landhandelen har det vært 8000 besøkende i 2023. I 2022 var det 9000 besøkende, i 2021 8000 (pandemi år) og i 2019, 9600 besøkende. Besøksutviklingen henger sammen med transportsituasjonen på fjorden.

3.6 Preikestolen Turistkontor

Preikestolen er distriktets mest besøkte turistattraksjon og et viktig punkt for å påvirke gjestene til andre opplevelser i regionen. Turistkontoret er et ledd i å skape ringvirkninger og økt næringsaktivitet rundt trafikken til Preikestolen.

3.7 Turistferja på Lysefjorden

Det har i alle år vært drevet en turistferje på Lysefjorden.

I 2020 henvendte Kolumbus AS seg til Lysefjorden Utvikling med spørsmål om en kunne se på en felleskontrakt for Lysefjorden der en slo sammen lokalbåtruten og turistferja. Lysefjorden Utvikling sa ja til dette og arbeidet med et nytt anbud ble satt i gang.

I mars 2021 meldte Fjords at de måtte avbryte kontrakten etter store tap i pandemien. Anbudet var utsatt og vi sto da foran en sommer uten ferje. Det ble etablert en nødløsning for 2022.

Anbudet som skulle avgjøres høsten 2022 ble utsatt til mars 23 og vi var i dialog med de to tilbyderne om å være med å løse sommeren 2023. Så ble anbudet avlyst, og vi sto igjen uten en løsning for sommeren 2023.

Lysefjorden Utvikling AS jobbet for å finne en løsning, men det var lite materiell disponibelt og ingen operatør som ville ta ruten på kort tid med den risiko det innebar. Innsalget for Lysefjorden hadde nå stått i bero siden høsten 2019 og trafikken var synkende.

Vi fikk i samarbeid med Rødne AS og Fjord X tak i en ferje som kunne trafikkere Lysefjorden i sommer. For å få dette til måtte Lysefjorden Utvikling garantere for en minsteomsetning.

MF Skånevik gikk to daglige avganger i en begrenset periode om sommeren.

3.8 Digital informasjon

I 2022 etablerte vi digitale skjermer for Kjerag, Lysebotn, Songesand og Flørli. I 2023 har vi utvidet med Forsand, Lauvvik og Moslimyrå Parkering ved Preikestolen. Inklusiv Preikestolen har vi nå 8 digitale skjermer i Lysefjorden. Skjermene inngår i vår vertskapsrolle i fjorden. Digital informasjon skal supplere menneskelig informasjon som gis gjennom turistkontorene og vertene på Preikestolen og Kjerag.

Vi har også gjennom sommeren produsert nye filmer fra hele Lysefjorden som skal brukes på skjermene, i sosiale medier og på nettsiden.

Nettsiden Lysefjorden365.no har blitt videreutviklet gjennom året blant annet med beskrivelse av kulturopplevelser, bærekraftinformasjon og forbedret design. Trafikken har økt med 35% fra 2022 til 2023.

Vi har også etablert live chat på siden for raskere respons mot publikum.

Nye digitale skjermer ved Kjerag og Lysebotn

4. Involvering i andre prosjekt

4.1 Sustainability Lab

Lysefjorden Utvikling deltok på et såkalt «Sustainability Lab»-arrangement i Madrid i mai 2023, etter invitasjon fra Innovasjon Norge, og som en del av «bærekraftig reisemål»-ordningen. Arrangementet hadde fokus på bærekraftig turisme og dens innvirkning på turistdistribusjonen. Det ble samlet eksperter på feltet for å inspirere, motivere og fremprovosere tanker gjennom en dag med læring, deling og glede. Dagen inkluderte presentasjoner, arbeidsverksteder og nettverksmuligheter, organisert for å kombinere teori og praktisk læring om bærekraft i turismen, med utgangspunkt i det voksende spanske markedet, og deres interesse i å reise til Norge.

4.2 UiS – rekruttering

Lysefjorden Utvikling ble invitert som deltaker til en workshop hos UiS med tema «reiselivsutdanningens fremtid», sammen med NHO, Virke, Norsk Reiseliv, Innovasjon Norge, Kongeparken, m.fl. Norsk Hotellhøgskole er, sammen med de fleste andre reiselivsutdanninger i Norden, i en vanskelig situasjon. De siste årene har det vært en nedadgående trend i antall søknader og det ble enda verre i pandemitiden. Nå står de innfor en virkelighet å miste studieplasser. UiS ønsket en diskusjon sammen om fremtidens behov fra næringen slik at de kan møte morgendagen best mulig rustet.

4.3 Helårsturisme

Sandnes kommune har styrt et prosjekt på helårsturisme der fase 1 er ferdig og det er etablert oppfølgingsprosjekter. LU har deltatt i arbeidsgrupper innen bobil og vandring.

4.4 Regionalplan for Preikestolen og Lysefjord området

Fylket har satt igang arbeidet med å revidere fylkesdelplan for Preikestol området. Den nye planen skal omfatte hele Lysefjord området og LU har vært sterkt involvert i arbeidet så langt. Planen skal være ferdig innen utgangen av 2024.

4.5 Tv produksjoner

Sommeren 2023 har LU vært med og tilrettelagt for en nederlandsk filmproduksjon innenfor genren «outdoor reality». Selve innspillingen varte i 2 uker og ga ringvirkninger på noen millioner kroner til lokal reiselivsnæring. Konseptet ligner på det norske «71 grader nord». I løpet av 2025 vil det bli sendt 8 episoder på 40 minutter hver i beste sendetid på nederlandske SBS6, som skal vise bl.a. Flørli, Songesand, Lysebotn, Preikestolen, Måna fossen, Dirdal og Ramnstoknuten, Gløppedalsura, m.m.

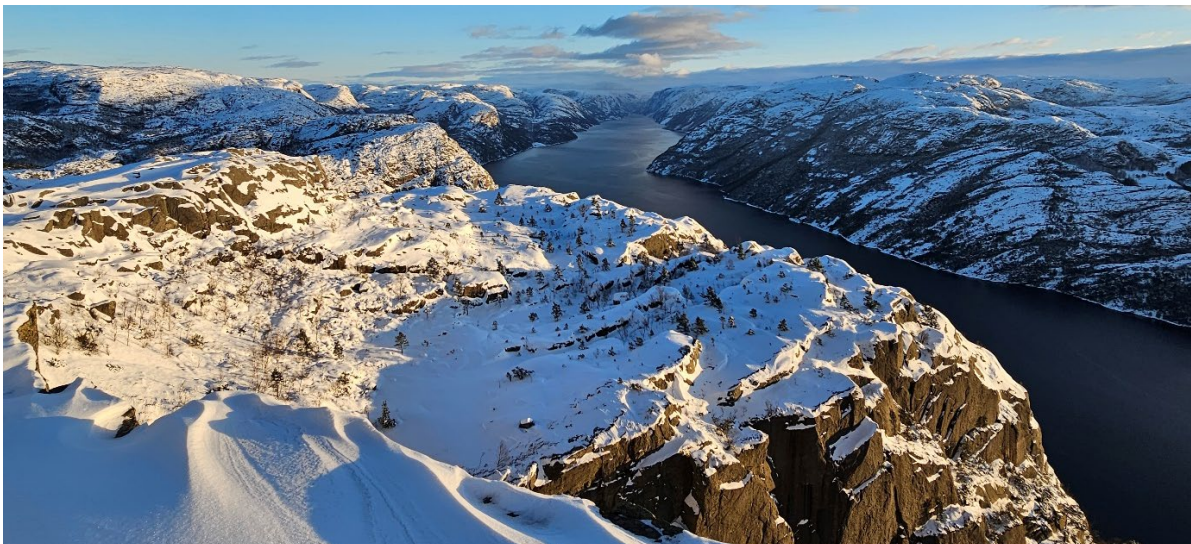
Vi har vært med BBC til Preikestolen i forbindelse med innspillingen av en dokumentar om datalagring der bakgrunnsteppet var bruk av norsk natur og norsk vannkraft. Er vist også på NRK.

Vi har deltatt i det tyske reisemagasinet Galileo som laget en reportasje på Preikestolen i mai.

Australsk TV har laget en dokumentar om en forfatter med røtter i Rogaland og var i den forbindelse i Lysefjorden. Vi var med og tilrettelagt prosjektet.

4.6 Presentasjoner og foredrag

LU har gjennom året hatt 27 innlegg/foredrag i ulike sammenhenger både nasjonalt og Internasjonalt. Vi har blant annet vært i Spania og Finland på oppdrag.

5. Visjon og strategi

Vi hadde en liten revisjon av tekstdelen på strategien vår. Vi ser for oss en større revidering av denne når regionalplanen for Preikestolen og Lysefjord området er ferdig. Oppsummert er strategien som følger:

